

Atria Eesti Aktsiaselts

Loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehh

Lähteolukorra aruanne

2024

Sisukord

1. SISSEJUHATUS.....	3
2. KÄITISE ASUKOHA JA TEGEVUSE KIRJELDUS	4
2.1. Käitise asukoht	4
2.2. Käitise tegevus.....	5
3. ETTEVÕTTE TEGEVUSE ANALÜÜSIMINE ETAPPIDE KAUPA	6
3.1. Käitises kasutatavad, toodetavad või keskkonda viidavad ohtlikud ained	6
3.2. Asjakohaste ohtlike ainete kindlaksmääramine.....	7
3.3. Käitise kemikaalide hoiu- ja käitlemiskohtade analüüs	7
3.4. Käitise tegevuskoha ajalugu	9
3.5. Keskkonnatingimused tegevuskohas	9
3.6. Uuringud käitise tegevuskohal	10
3.7. Lähteolukorra aruande vormistamine ning pädevale asutusele edastamine.....	12
4. KOKKUVÕTE.....	13
5. KASUTATUD KIRJANDUS	14

1. Sissejuhatus

Atria Eesti Aktsiaseltsile (registrikood 10050720) kuulub loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehh. Käitlemisettevõtte asub Valga maakonnas Tõrva vallas Kulli külas Kullimäe söodatootmiskompleksi kinnistul (KÜ 20801:002:2310).

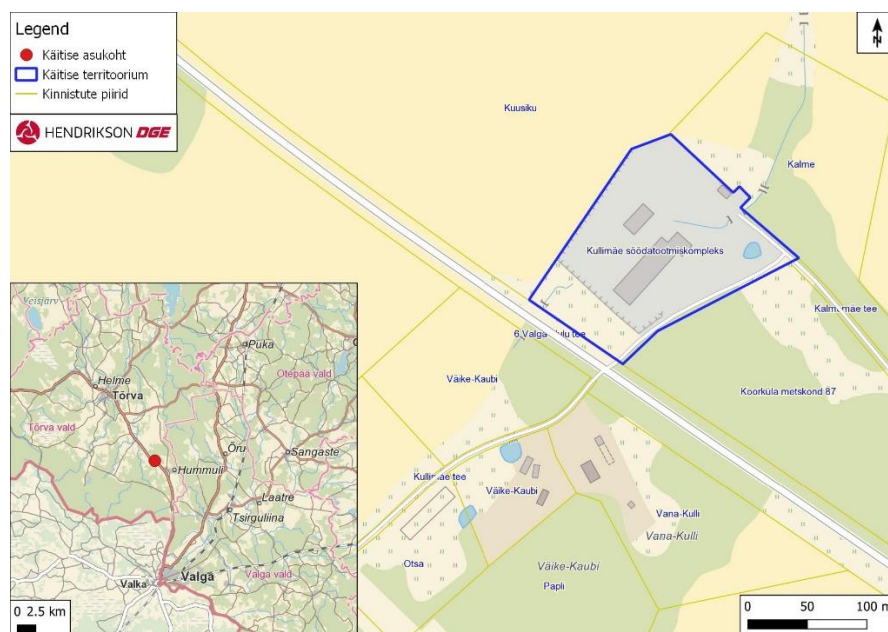
Atria Eesti Aktsiaseltsi loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehhile on väljastatud 23.09.2008 keskkonnakaitsele luba nr L.ÕV.VA-175128. Keskkonnaameti 17.05.2024 kirja nr DM-127565-6 kohaselt leiab Keskkonnaamet, et käitise tootmismahu kohaselt on ettevõttel vaja taotleda keskkonnakompleksluba.

Atria Eesti Aktsiaseltsi loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehhile tegeleb loomsete kõrvalproduktide (maksimaalselt 5000 t/a ehk ca 14 tonni ööpäevas) ümbertöötlemisega loomasöödaks ja/või tehniliseks toormeks. Vabariigi Valitsuse määruse nr 89 „Alltegevusvaldkondade loetelu ning künnisvõimsused, mille korral on käitise tegevuse jaoks nõutav kompleksluba“ § 12 p 5 sätestab, et loomakorjuse ja loomsete jäätmete kõrvaldamine või ringlussevõtt üle 10 tonni ööpäevas nõuab kompleksluba.

Tööstusheite seaduse § 57 lg 1 kohaselt peavad keskkonnakompleksloa kohustusega käitised, kelle tegevus on seotud ohtlike ainete kasutamise, tootmise või keskkonda viimisega, koostama lähteolukorra aruande.

Lähteolukorra aruanne on dokument, milles esitatakse andmed pinnase ja põhjavee asjakohaste ohtlike ainetega saastatuse kohta käitise tegevuskohas. Aruanne sisaldab andmeid pinnase ja põhjavee kohta, mis võimaldavad kindlaks määrata nende saastumise ja kvantitatiivselt võrrelda aruande koostamise ajal olnud olukorda olukorraga tegevuse täielikul lõpetamisel.

Käesoleva lähteolukorra aruande koostamisel on kasutatud tööstusheite seadust (edaspidi ka THS) Keskkonnaameti juhendmaterjali „Lähteolukorra aruande koostamise juhendmaterjal“ (versioon 1.0, 2.09.2013; edaspidi ka Keskkonnaameti juhendmaterjal), tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL artikli 22 lõike 2 kohane Euroopa Komisjoni suunist lähteolukorra aruannete kohta (edaspidi ka EK suunis) ning ettevõttelt saadud infot (ohutuskaardid, enesekontrolliplaan jms). Lisaks ka erinevaid avalikke andmebaase (nt Maa-ameti kaardirakendus). Ainete ohtlikkuse määramiseks on aluseks võetud kemikaalide ohutuskaardid ning Euroopa Liidu ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus 1271/2008 (edaspidi ka CLP-määrus).

Joonis 1 Käitise asukoht. Aluskaart: Maa-amet 2024

2. Käitise asukohta ja tegevuse kirjeldus

Käesolevas peatükis kirjeldatakse käitise asukohta ning tegevust.

2.1. Käitise asukoht

Atria Eesti Aktsiaseltsile kuulub loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehh. Käitlemisettevõtte asub Valga maakonnas Tõrva vallas Kulli külas Kullimäe söodatootmiskompleksi kinnistul (KÜ 20801:002:2310). Tootmisterritooriumi suurus ca 2,2 ha.

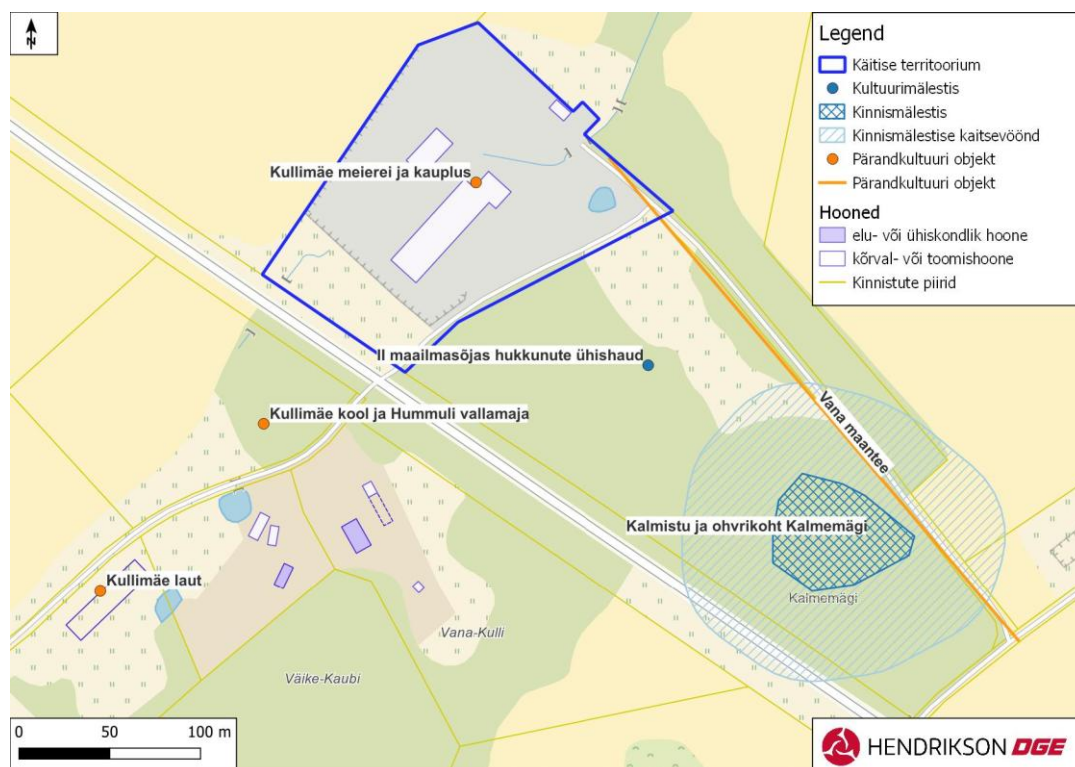
Käitise naaberkinnistute Kaasiku (KÜ 20801:002:0045), Kalme (KÜ 20801:001:0098) ja Koorküla metskond 87 (KÜ 20801:001:0145) maakasutuse sihtotstarve on maatulundusmaa 100%. Käitis piirneb ja Valga-Uulu teega (20801:004:1111), mille sihtotstarve on transpordimaa 100%.

Lähimad elamud asuvad tootmisterritooriumi piirist ca 34 m kaugusel lõuna suunas (lähim elamu on Vana-Kulli kinnistu, katastritunnus 20801:004:2420).

Kultuurimälestiste registri¹ ja andmetel asub käitise läheduses kaks kultuurimälestist - II maailmasõjas hukkunute ühishaud (reg nr 4465) ja Kalmistu ja ohvrikoht Kalmemägi (reg nr 13083).

Maa-ameti pärandkultuuri kaardirakenduse kohaselt jääb kavandatava tegevuse lähedusse ka pärandkultuuriobjekte. Nendeks on Kullimäe meierei ja kauplus (reg nr 208:MEI:001), Vana maantee (reg nr 208:MNT:003), Kullimäe kool ja Hummuli vallamaja (reg nr 208:KOO:002) ja Kullimäe laut (reg nr 208:LAU:002).

Tootmisterritooriumil ei esine registrite (EELIS andmebaas) andmetel looduskaitseaduse mõistes kaitstavaid loodusobjekte. Ligikaudu 1,7 km kaugusel edelasuunas asub Ransi looduskaitseala (KLO1000711) ning 1,4 km kaugusele III kategooria kaitsealuse liigi – valge-toonekurg (KLO9105713) leiukoht.

Joonis 2.1 Käitise paiknemine pärandkultuuri objektide, kultuurimälestiste ning tundlike objektide suhtes. *Aluskaart: Maa-amet 2024*

¹ <https://register.muinas.ee/>

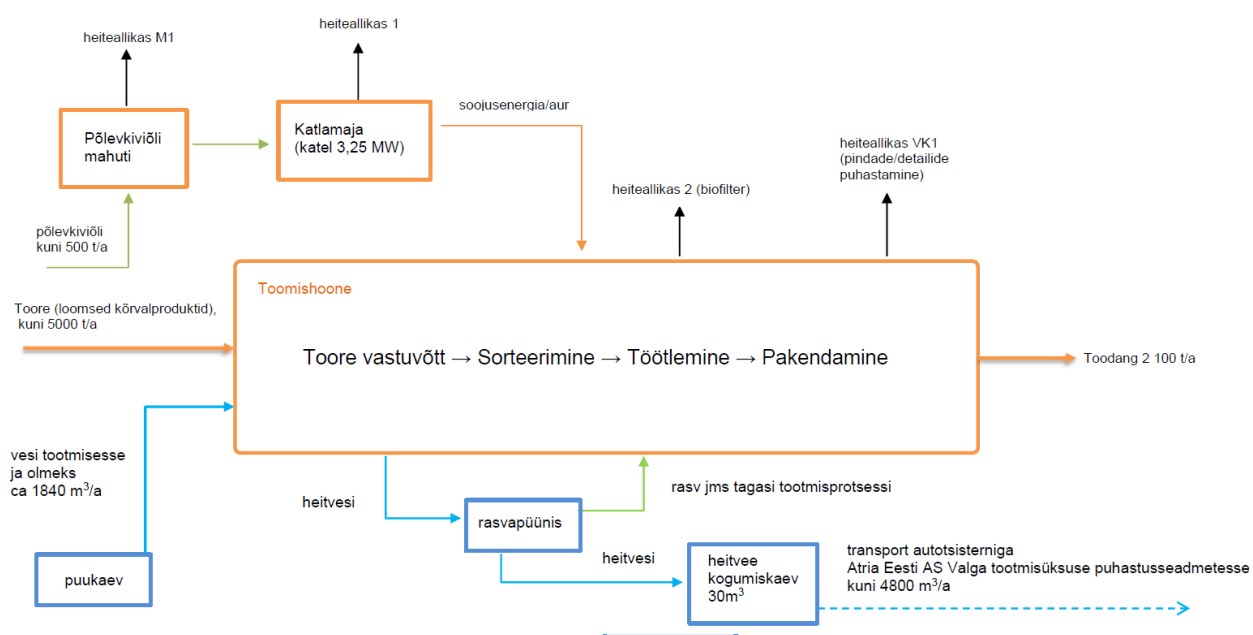
2.2. Käitise tegevus

Atria Eesti AS-le kuuluv käitlemisettevõtte tegutseb 2. kategooria loomsete kõrvalsaaduste töötlemisega rõhu all steriliseerimisega, töötlemisel saadava 2. kategooria töödeldud loomse rasva ladustamise ja turustamine tehnilise rasvana ning 2. kategooria kondijahu ladustamise ja turustamisega karusloomasöödana ning mullaparandusainena.

Käitise ülesseatud toomisvõimsus on: kuni 5000 tonni (ehk ca 14 tonni ööpäevas) loomsete kõrvalsaaduste ümbertöötamine aastas. Toodetakse kuni 1300 tonni inimtoiduks kõlbmatut lihakondijahu ja kuni 800 tonni söögikõlbmatut loomset rasva. Käitis töötab ca 4420 tundi aastas.

Liha-kondijahu kasutatakse mullaparandusainena ja karuslooma söödaks põllumajanduses. Tehniline rasv läheb biotsiidi tootmiseks.

Tehnoloogilise protsessi lihtsustatud plokk-skeem on toodud joonisel 2.2:

Joonis 2.2 Lihtsustatud tehnoloogiline plokk-skeem

3. Ettevõtte tegevuse analüüsimine etappide kaupa

Keskkonnakompleksloa kohustusega käitised, kelle tegevus on seotud ohtlike ainete kasutamise, tootmise või keskkonda viimisega, peavad koostama lähteolukorra aruande, milles esitatakse andmed pinnase ja põhjavee asjakohaste ohtlike ainete saastatuse kohta käitise tegevuskohas.

Lähteolukorra aruande koostamisel on kasutatud tööstusheite seadust, Keskkonnaameti juhendmaterjali „Lähteolukorra aruande koostamise juhendmaterjal“ (versioon 1.0, 2.09.2013), tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL artikli 22 lõike 2 kohane Euroopa Komisjoni suunist lähteolukorra aruannete kohta (edaspidi ka EK suunis). Lähteolukorra aruande koostamisel on lähtutud järgmistest etappidest:

- käitises kasutatavad, toodetavad või keskkonda viidavad ohtlikud ained;
- ohtlike ainete pinnase ja põhjavee saastamise võime määramine (nn asjakohased ohtlikud ained);
- käitise kemikaalide hoiu- ja käitlemiskohtade analüüs;
- käitise tegevuskoha ajalugu;
- keskkonnatingimused tegevuskohas;
- uuringud käitise tegevuskohal;
- lähteolukorra aruande vormistamine ning pädevale asutusele edastamine.

Järgmistes alapeatükkides on käsitletud ülaltoodud kaheksat etappi põhjalikumalt.

3.1. Käitises kasutatavad, toodetavad või keskkonda viidavad ohtlikud ained

Käesolevas etapis tehakse kindlaks, milliseid ohtlikke aineid käitises kasutatakse, toodetakse või keskkonda lastakse. St selgitatakse välja ja loetleda kõik ohtlikud aineid, mis esinevad käitises: tooraines, tootes, pooltootes, kõrvalsaadustes, jäätmetes. Käitises kasutatavad kemikaalid on toodud järgnevas tabelis:

Tabel nr 3.1 Käitises kasutatavad kemikaalid

Liik	Nimetus	Kasutusviis	Kogus	Ohtlik aine	CAS-nr
Abimaterjal	Incimaxx DES-N	Desinfektsioonivahend	0,1 t/a	Äädikhape (Etaanhape)	64-19-7
				Vesinikperoksiid (>60% vesilahus)	7722-84-1
				Na-C12-C14 alküülsulfaat (naatriumlaurüületsulfaat)	68891-38-3
				Oktaanhape	124-07-2
				Peräädikhape	79-21-0
				Peroksüoktaanhape	33734-57-5
Abimaterjal	Topaz CL1	Puhastusvahend	1,2 t/a	Naatriumhüpoklorit (lahus, aktiivset kloori <10%)	7681-52-9
				Naatriumhüdrosiid	1310-73-2
				Amiinide, C12-14-alküüldimetüül-, N-oksiidid	308062-28-4
Abimaterjal	Põlevkiviõli	Põletusseadme kütus	350 t/a	Fenool (Hüdroksübenseen)	108-95-2
				Olefiinid C2-C7 ja põlevkivibensiin	Olefiinid
Abimaterjal	Glütserooltriheptanaat	Valmistoodangu märgistusaine	2 t/a	Glütserooltriheptanaat	620-67-7

3.2. Asjakohaste ohtlike ainete kindlaksmääramine

Antud etapis tehakse kindlaks, millised eelnevas etapis tuvastatud ohtlikud ained on „asjakohased ohtlikud ained”. Analüüsitakse ainete keemilisi ja füüsilisi omadusi, et teha kindlaks nende pinnase ja põhjavee saastamise võime (arvestades nende toksilisust, liikuvust, püsivust, biolagundatavust jms omadusi). Asjakohased ohtlikud ained on märgitud alljärgnevas tabelis tumepunaselt:

Tabel 3.2 Asjakohased ohtlikud ained

Liik	Nimetus	Kasutusviis	Kogus	Ohtlik aine	CAS-nr
Abimaterjal	Incimaxx DES-N	Desinfektsioonivahend	0,1 t/a	Äädikhape (Etaanhape)	64-19-7
				Vesinikperoksiid (>60% vesilahus)	7722-84-1
				Na-C12-C14 alküülsulfaat	68891-38-3
				Oktaanhape	124-07-2
				Peräädikhape	79-21-0
				Peroksüoktaanhape	33734-57-5
Abimaterjal	Topaz CL1	Puhastusvahend	1,2 t/a	Naatriumhüpoklorit (lahus, aktiivset kloori <10%)	7681-52-9
				Naatriumhüdroksiid	1310-73-2
				Amiinide, C12-14-alküüldimetüül-, N-oksiidid	308062-28-4
Abimaterjal	Põlevkiviõli	Põletusseadme kütus	350 t/a	Fenool (Hüdroksübenseen)	108-95-2
				Olefiinid C2-C7 ja põlevkivibensiin	Olefiinid
Abimaterjal	Glütserooltriheptanaat	Valmistoodangu mürgistusaine	2 t/a	Glütserooltriheptanaat	620-67-7

Järgmistes etappides kajastatakse ainult nn asjakohaseid ohtlikke aineid.

3.3. Käitise kemikaalide hoiu- ja käitlemiskohtade analüüs

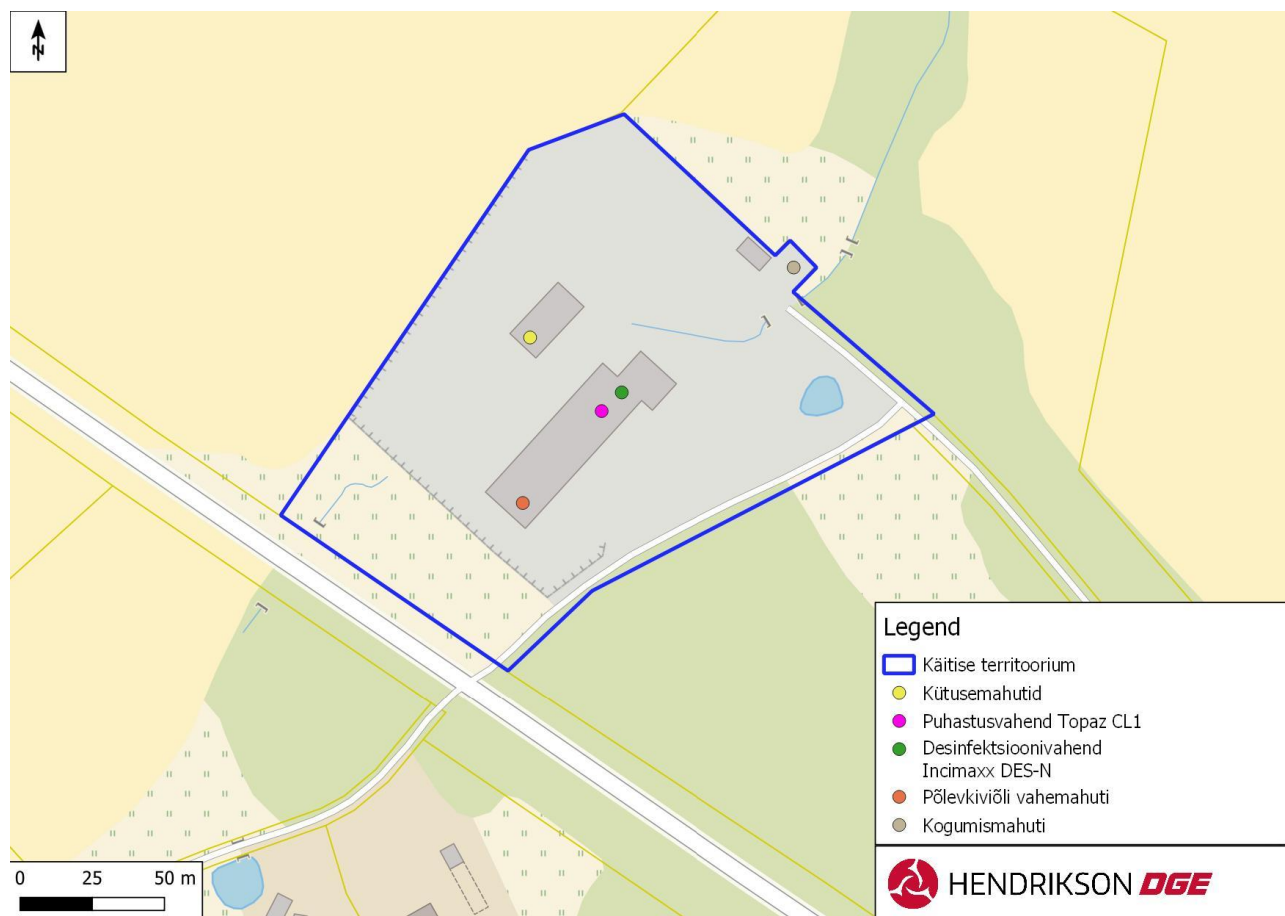
Ohtlikud ained võivad sattuda ümbritsevasse keskkonda erinevatest allikatest (reovesi, tööstustegevus, lekkes) ning oma füüsikaliste ja keemiliste omaduste tõttu võivad seal püsida väga pikka aega. Kemikaaliseaduse § 3 lg 2 alusel on aine või segu, mis vastab CLP-määruse I lisa osades 2–5 sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnaohtude kriteeriumidele.

Käesoleva lähteolukorra aruande ohtlike kemikaalide ja nn asjakohaste ohtlike ainete määratlemisel on kasutatud kemikaalide ohutuskarte ning CLP-määruse klassifikatsiooni. Asjakohased ohtlikud ained on toodud lähteolukorra aruande peatükis 3.2.

Käitises kasutatakse peamiselt deso- ja puhastusaineid. Samuti põlevkiviõli põletusseadmes. Kemikaale hoitakse originaalpakendites. Pakendid antakse üle jäätmekäitlejale või tagastatakse kemikaalide tootjale. Pakendeid hoitakse suletuna. Pakendeid hoitakse betoneeritud põrandaga ruumis.

Põlevkiviõli hoitakse mahutites. Mahuti projekteerimisel on arvestatud ladustatava vedeliku omadustega. Mahuti on lekkekindel, paikneb betoneeritud alusel. Mahuti osas teostakse pidevat hooldust ning kontrolli.

Asjakohaseid ohtlike ainete paiknemist iseloomustab järgmine joonis:

Joonis 3.3 Asjakohaste ohtlike ainete paiknemine käitis

Kemikaaliseadus § 8 sätestab järgmised kemikaalide käitlemise tingimused:

- Kemikaali tuleb käidelda inimese elule ja tervisele ning asjale ja keskkonnale ohutult.
- Kemikaali käitlejal peab olema vajalik teave kemikaali füüsikaliste ja keemiliste omaduste, ohtlikkuse, ohutusnõuete ja kahjutustamise kohta ning kemikaali käitlemiseks vajalikud teadmised ja oskused, kogemused ning hoiakud:
 - ♦ vastavalt käitlemisviisile käideldava kemikaali omaduste tundmist;
 - ♦ ohutuskardi, märgistuse ja muu teabe alusel kemikaali käitlemisega seonduvate ohtude ja riskide hindamise oskust;
 - ♦ õnnetuse korral esmaste pääste- ja abivahendite praktilise kasutamise ja esmaabi andmise oskust;
 - ♦ tööohutuse, tervise- ja keskkonnakaitseliste võtete tundmist.
- Kemikaali käitleja kõrvaldab käitlusest kemikaali, mille pakend või mille kohta esitatud teave ei võimalda kemikaali ohutult käidelda. Käitlusest kõrvaldatud kemikaali käideldakse edasi jäätmeseaduse kohaselt kui ohtlikku jäadet.

Ettevõtte lähtub kemikaalide käitlemisel üldtõdedest.

Tehnoloogilise protsessi käigus tekkinud puhta vee suunatakse sisekanalisatsiooni kaudu esmalt rasvapüünis. Tehnoloogilise protsessi käigus tekkinud heitvee suunatakse sisekanalisatsiooni kaudu esmalt rasvapüünis. Püünis kogunenud materjal suunatakse uuesti tehnoloogilisse

protsessi. Rasvast vabanenud heitvesi suunatakse väliskanaliseerimise kaudu heitvee kogumiskaevu (30 m³). Kogumiskaevu osas toimub regulaarne hooldus, kontroll. Samuti jälgitakse visuaalselt läheduses oleva oja vett. Kogumiskaevu kogutud vesi veetakse autotsisterniga Atria Eesti AS Valga tootmisüksuse puhastusseadmesse. Valga tootmisüksusel on keskkonnaluba L.VV/325809. Puhastatud heitvesi suunatakse üldkanaliseerimisele. AS Valga Vesi teostab regulaarselt vastavalt oma protseduuridele reovee analüüse.

3.4. Käitise tegevuskoha ajalugu

Maa-ameti pärandkultuuri objektide kaardi alusel asus Kullimäe söödatootmiskompleksi kinnistul Kullimäe meierei ja kauplus, mis lammutati 2008. aastal. Asemele on rajatud Valga Lihakombinaadi jäätmetöötlustsehh. Pinnaseproove pole tehtud, kuna ettevõttele teadaolevalt ei ole käitise territooriumil õnnetusi, avariisid või muid vahejuhtumeid seonduvalt kemikaalidega toimunud. Puurkaevust võetava vee proovid on tehtud 2008. ja 2024. aastal. Tulemused on kajastatud lähteolukorra aruande peatükis 3.7 „Uuringud käitise tegevuskohas“.

3.5. Keskkonnatingimused tegevuskohas

Atria Eesti Aktsiaseltsile kuulub loomsete kõrvalsaaduste käitlustsehh. Käitlemisettevõtte asub Valga maakonnas Tõrva vallas Kulli külas Kullimäe söödatootmiskompleksi kinnistul (KÜ 20801:002:2310). Tootmisterritooriumi suurus ca 2,2 ha.

Käitise naaberkinnistute Kaasiku (KÜ 20801:002:0045), Kalme (KÜ 20801:001:0098) ja Koorküla metskond 87 (KÜ 20801:001:0145) maakasutuse sihtotstarve on maatulundusmaa 100%. Käitis piirneb ja Valga-Uulu teega (20801:004:1111), mille sihtotstarve on transpordimaa 100%.

Lähimad elamud asuvad tootmisterritooriumi piirist ca 34 m kaugusel lõuna suunas (lähim elamu on Vana-Kulli kinnistu, katastritunnus 20801:004:2420).

Kultuurimälestiste registri² ja andmetel asub käitise läheduses kaks kultuurimälestist - II maailmasõjas hukkunute ühishaud (reg nr 4465) ja Kalmistu ja ohvrikoht Kalmemägi (reg nr 13083).

Maa-ameti pärandkultuuri kaardirakenduse kohaselt jääb kavandatava tegevuse lähedusse ka pärandkultuuriobjekte. Nendeks on Kullimäe meierei ja kauplus (reg nr 208:MEI:001), Vana maantee (reg nr 208:MNT:003), Kullimäe kool ja Hummuli vallamaja (reg nr 208:KOO:002) ja Kullimäe laut (reg nr 208:LAU:002).

Tootmisterritooriumil ei esine registrite (EELIS andmebaas) andmetel looduskaitseaduse mõistes kaitstavaid loodusobjekte. Ligikaudu 1,7 km kaugusel edelasuunas asub Ransi looduskaitseala (KLO1000711) ning 1,4 km kaugusele III kategooria kaitsealuse liigi – valge-toonekurg (KLO9105713) leiukoht.

Käitise territooriumil ühtegi pinnaveekogumit veeseaduse § 11 mõistes ei jää. Lähim vooluveekogu, Kõrvveroja ([VEE1015400](#)) jääb käitisest ca 1,8 km kaugusele.

Käitise territooriumil asub avatud eesvool valgalaga kuni 10 km² (maaparandussüsteemi ehitise kood: 3100820010170/003), mis on seotud maaparandussüsteemi reguleeriva võrgu KULLI-1 (maaparandussüsteemi ehitise kood: 3100820010170/004) ja SOE-3 (maaparandussüsteemi ehitise kood: 3100820010170/003).

Reljeef maa-alal, mis hõlmab eelpool kirjeldatud piirkonda, on suhteliselt tasane, maapinna absoluutne kõrgus jääb vahemikku 67,5...70 m.

² <https://register.muinas.ee/>

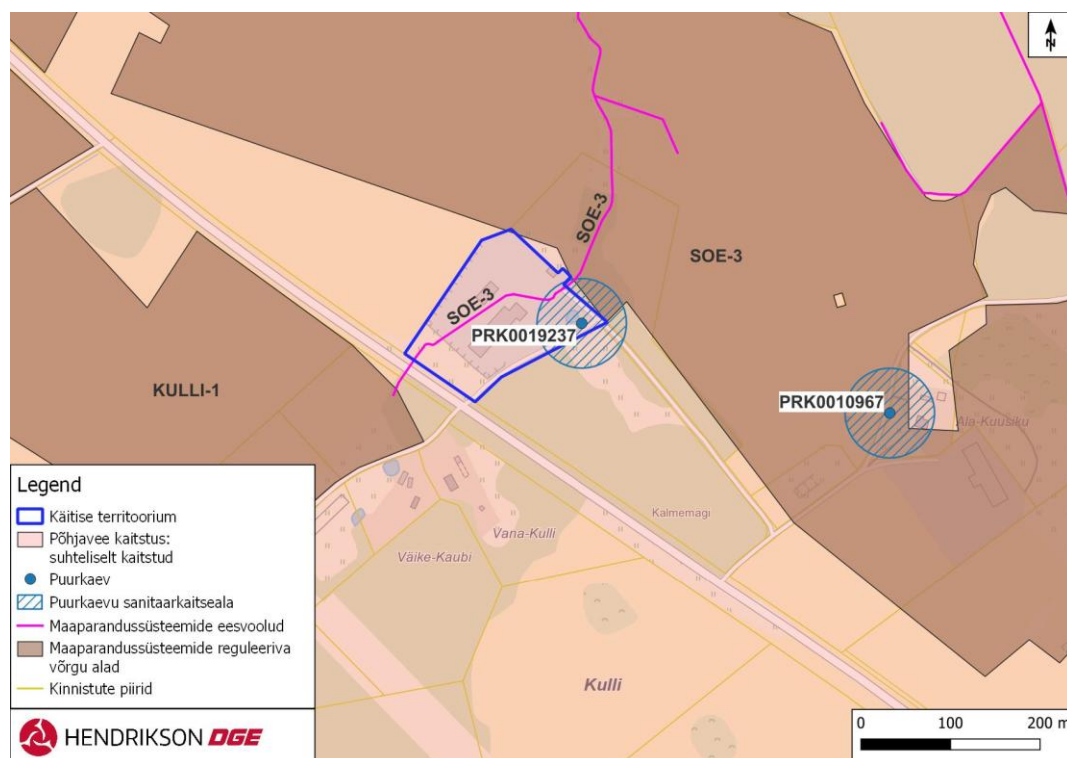
Põhjavee kaitse seisukohalt paikneb vaadeldav ala Kesk-Devoni põhjaveekogumi Ida-Eesti vesikonnas. Käitis asub suhteliselt kaitstud põhjaveega alal. Pinnakatte moodustavad klibu, liiv, möll, saviliiv, liivsavi, savi.

Käitise territooriumil asub puurkaev PRK0019237. Puurkaev on ehitatud 1992. aastal. Puurkaevule on moodustatud 50 m sanitaarkaitseala. Puurkaev avab Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas põhjaveekihte. Põhjaveekogumi keemiline seisund hinnati 2020. a heaks ja koguseline seisund heaks, kogumi koondseisund hinnati heaks.

Keskkonnaportaali andmete alusel asub käitisest ca 400 m kaugusel puurkaev PRK0010967. Puurkaev on ehitatud 1964. a olmevee saamiseks. Puurkaevule on moodustatud 50 m sanitaarkaitseala.

Maa-ameti 1:40 000 geoloogilise kaardi põhjavee kaitstuse hinnangu kohaselt jääb kavandatava tegevuse ala valdavalt piirkonda, kus põhjavesi on maapinnalt lähtuva reostuse suhtes keskmiselt kaitstud alal (vt joonis 3-3, kaitsmata põhjaveega ala on joonisel tähistatud roosalt).

Keskkonnaportaali andmete alusel (seisuga 2024) ei asu käitise territooriumil ega läheduses jääkreostusobjekte.

Joonis 3.5 Käitise paiknemine veekaitseliste kitsenduste suhtes. *Aluskaart: Maa-amet 2024*

3.6. Uuringud käitise tegevuskohal

Ettevõtte on seiranud puurkaevust PRK0019237 võetava põhjavee kvaliteeti esmakordselt 2008³. aastal. Seiretulemused on esitatud järgmises tabelis:

³ Katseprotokoll nr TA0817196-KT, Veterinaar- ja toidulaboratoorium, 10.09.2008

Tabel 3.6.1 Puurkaevust PRK0019237 võetava vee analüüsitulemused

Uuritav näitaja	Tulemus	Ühik
Elektrijuhtivus	395	µS/cm 20°C
Hägusus	1	NHÜ
Kaltsiumi sisaldus	84,3	mg/l Ca
Naatriumi sisaldus	5,9	mg/l
Mangaani sisaldus	55,7	µg/l
Üldkaredus	2,35	mmol/l
Permanganaatse hapnikutarbe määram.	1,12	mg/l O ₂
Kloriidide sisaldus	<25	mg/l Cl
Lõhna sensoorne analüüs	0**	palli
Värvus	100	Pt-Co ühik
pH	7,65	pH-ühik
Divesiniksulfiidi sisaldus	<0,002	mg/l
Ammoniaakaalse lämmastiku sisaldus	0,43	mg/l NH ₄
Üldraua sisaldus	2694	µg/l
Magneesiumi sisaldus	5,76	mg/l
Üldleelisus	3,0	mmol/l

** 0-palli – puudub tuntav lõhn

Ettevõtte seiras 06.09.2024 puurkaevust PRK0019237 võetava põhjavee kvaliteeti. Analüüsitulemused⁴ vastavad nii sotsiaalministri 24.09.2019 määruse "Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded¹" kui ka keskkonnaministri 01.10.2019 määruse nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ nõuetele.

Analüüsitulemused on esitatud järgmises tabelis:

Tabel 3.6.2 Puurkaevust PRK0019237 võetava vee analüüsitulemused

Näitaja	Tulemus	Ühik
Ammoonium (NH ₄ ⁺)	0,19	mg/l
Elektrijuhtivus	540	µS/cm
Keemiline hapnikutarve (KHT _{Mn})	< 1	mg/l

⁴ Analüüsiakt TA24005060, OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus, 17.09.2024

pH	7,3	
Koloriid (Cl)	2,2	mg/l
Nitraat (NO ₃)	< 0,1	mg/l
Sulfaat (SO ₄ ²⁻)	4,8	mg/l
Naftasaadused (süsivesinikud C ₁₀ -C ₄₀)	< 10	µg/l
Benseen	< 0,06	µg/l
Antratseen	< 0,002	µg/l
Atsenaftaleen	< 0,002	µg/l
Benso(a)antratseen	< 0,002	µg/l
Benso(a)püreen	< 0,002	µg/l
Benso(b)fluoranteen	< 0,002	µg/l
Benso(k)fluoranteen	< 0,002	µg/l
Benso(g,h,i)perüleen	< 0,002	µg/l
Dibenso(a,h)antratseen	< 0,002	µg/l
Fenantreen	< 0,002	µg/l
Fluoranteen	< 0,002	µg/l
Indeno(1,2,3-cd)püreen	< 0,002	µg/l
Krüseen	< 0,002	µg/l
Naftaleen	< 0,002	µg/l
Püreen	< 0,002	µg/l
Polütsükliliste aromaatsete süsivesinike summa (EPA 16 PAH-i)	-	µg/l
Lahustunud hapnik (O ₂)	6,1	mg/l

3.7. Lähteolukorra aruande vormistamine ning pädevale asutusele edastamine

THS § 57 sätestab, et kui käitise tegevus on seotud ohtlike ainete kasutamise, tootmise või keskkonda viimisega, on käitaja enne käitise tegevuse alustamist kohustatud koostama ning loa andjale esitama lähteolukorra aruande. Kuna käitise tegevuseks on nõutav kompleksluba 2024. aastast, on käesolev lähteolukorra aruanne koostatud ning esitatud Keskkonnaametile koos kompleksloa esmataotlusega 2024. aastal (keskkonnaotsuste infosüsteemis taotlus T-KL/1025528).

4. Kokkuvõte

Tööstusheide seadus § 58 sätestab lähteolukorra aruande koostamise eesmärgi osas järgmist:

- Käitise tegevuse täieliku lõpetamise korral hindab käitaja pinnase ja põhjavee saastatust käitises kasutatud, toodetud või sealt keskkonda viidud ohtlike ainetega. Kui tegevus on võrreldes lähteolukorra aruandes kirjeldatud seisundiga põhjustanud pinnase või põhjavee saastatuse, võtab käitaja vajalikke järelhooldusmeetmeid, mille abil taastatakse lähteolukorra aruandes kirjeldatud keskkonnaseisund. Meetmete valikul tuleb arvesse võtta nende tehnilist teostatavust.
- Kui tegevuskoht võib kompleksloa alusel toimunud tegevuse tagajärjel ning selle tegevuse lõpetamise ajal kindlaksmääratud või heakskiidetud tulevast kasutamiseviisi arvesse võttes avaldada olulist ebasoodsat mõju keskkonnale, inimese tervisele, heaolule, varale ja kultuuripärandile, on käitaja tegevuse täieliku lõpetamise korral kohustatud rakendama vajalikke järelhooldusmeetmeid ohtlike ainete eemaldamiseks, nende pinnases sisaldumise kontrollimiseks, piiramiseks või vähendamiseks.
- Meetmed peavad tagama, et tegevuskoht ei avaldaks selle tegevuse lõpetamise ajal kindlaksmääratud või heakskiidetud tulevast kasutamiseviisi arvestades olulist ebasoodsat mõju keskkonnale, inimese tervisele, heaolule, varale ja kultuuripärandile. Meetmete valikul võtab käitaja arvesse ka kompleksloas sisalduvat käitise asukoha kirjeldust.

Tuginedes eelnevates etappides kogutud informatsioonile ja käitise külastuste raames nähtule, jõuti järeldusele, et täiendavaid uuringuid lähteolukorra aruande koostamise ajal olemasoleva keskkonnaseisundi kindlakstegemiseks ei ole vaja teha. Käitise tavapärase tegevuses on pinnase- ja põhjaveereostuse tekkimine äärmiselt vähe tõenäoline.

Käitises tegutsemise ajal tuleb dokumenteerida kõik juhtumid, kus toimub ohtlike kemikaalide leke väljapoole kaitstud alasid: lekkinud kemikaali nimetus ja koostis, kogus, lekke likvideerimiseks rakendatud meetmed ja selleks kulunud aeg lekke toimumise hetkest, pinnasereostuse olemasolu lekke likvideerimise järgselt.

5. Kasutatud kirjandus

- Tööstusheite seadus;
- Lähteolukorra aruande koostamise juhendmaterjal. Keskkonnaamet. Versioon 1.0. 2.09.2013;
- Tööstusheidete direktiivi 2010/75/EL artikli 22 lõike 2 kohane Euroopa Komisjoni suunis lähteolukorra aruannete kohta;
- Maa-ameti kaardirakendus, erinevad teemakaardid (<http://geoportaal.maaamet.ee/>);
- Eesti Looduse Infosüsteem EELIS;
- Keskkonnaportaal;
- Kemikaalide ohutuskaardid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH-määrus);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (CLP-määrus);
- Euroopa Kemikaali Ameti ECHA kodulehekülg: <https://echa.europa.eu/et/home>